

ἡ φαντασία της καὶ ἡ συνείδησις της τὴν ἡγάνιζον, ὅθεν ἀπεφάσισε ν' ἀποθάνῃ.

Μεσονύκτιον ἐσήμενεν. Ἐπλησίασεν εἰς τὸ κλειδοκύμβαλον καὶ ἔπαιξε τὸ ἄσμα τοῦ μοζάρτ, τὸ ὁποῖον εἶχε πιάξει μετὰ τοῦ Ἰακώβου· ἐγονάτισεν ἔπειτα, προσπυχήθη καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν της.

Τὴν ἐπικύριον τὴν εὖρον νεκρὴν ἐπὶ τῆς κλίνης της λευκὴν καὶ ἀκίνητον· εἶχε πῖσι τὸ περιεχόμενον εἰς μικρὴν φιάλην ὀξὺ δηλητήριον. Ὡμίλου ἐπὶ τινὰ καιρὸν ἐν Παισιόσι περὶ τοῦ αἰφνιδίου τέλους, οἱ δὲ λόγοι ἐξηκολούθουν πάντοτε. Ἡ ἀπόλειξ της ἀφῆκε κενὸν δυσχναπλήρωτον ἐν ταῖς μεγάλας αἰθούσαις.

Σήμερον οὐδεὶς σκέπτεται πλέον περὶ τῆς αὐτοῦς ἐκείνης γυναικὸς ἐκτὸς τοῦ ἀνεψιοῦ της, ὅστις τὴν ἡγάπα ὡς μητέρα του, καὶ τοῦ Ἰακώβου καὶ τῆς Ζακελίνας, οἵτινες συχνότατα στολιζοῦν μετὰ τὸν τάφον της. Ἐγενε μὲν ὁ Ἰακώβος ἐνδοξος, ἀλλ' ἡ φήμη του δὲν ἠδυνήθη ποσῶς νὰ τὸν παραηγορήσῃ διὰ τὴν ἀπώλειαν τῆς Μαργαρίτας.

Ἐκ τῆς *Bevue Germanique*.

ΠΕΡΙ ΣΕΙΣΑΧΘΕΙΑΣ.

Ὁ Πλούταρχος (ἐν βίῳ Σόλωνος κεφ. 15.) ἀναφέρει δύο ἐρμηνείας τῶν πρὸ αὐτοῦ περὶ τῆς σολωνεῖου σεισασχθείας, μίαν μὲν τὴν τῶν περὶ Ἀνδροτίωνα — συγγραφέα ἀτθίδος, πιθανῶς μολητὴν τοῦ Ἰσοκράτους — καθ' οὗς αὕτη μετρίστης τάκωρ ἦτο, κακορθωθείσα ἐκ τῆς ἐπικυζήσεως τῶν μέτρων καὶ τῆς τιμῆσεως τῶν νομισμάτων· ἄλλην δὲ τὴν τῶν πλείστων, καθ' οὗς ἡ σεισάχθεια ἦτον ἀναίρεσις τῶν χρεωτικῶν συμβολαίων.

Ὁδὲ ἡμέτερος κ.Ι.Σ.ὡς ὁμοιόληθες πρᾶγμα παραδέχεται τὴν δευτέραν γνώμην, εὐρίσκων δ' ὅτι αὕτη καταμαρτυρεῖ τοῦ τε Σόλωνος καὶ τῆς Ἀθηναίων πολιτείας παρανομίαν καὶ ἀδικίαν μεγάλην ἐξ ἄκρου φιλελληνισμοῦ του ἀγωνίζεται πάσαις δυνάμεσι ν' ἀνασώσῃ, εἰ δυνατόν, ἀπὸ τῆς ἀτιμίας αὐτῆς τὸν Σόλωνα καὶ τοὺς συστασιώτας του· ἀρύεται δὲ, πρὸς τὴν δικαίωσιν ταύτην, ἐπιχείρημα ἐκ τῆς γαλλικῆς ἱστορίας, ἥτοι τὴν περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς μεγάλης ἐπαναστάσεως γενομένην οἰκονομικὴν κρίσιν, ἀλλ' ἂν ὁ κ. Σ. ἐγίγνωσκε πλὴν τῆς παρὰ τῷ Ἀγγλῷ G. Grote καὶ ὅσα ἄλλα ἄνδρες σοφοὶ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου σοφῶς ἔγραψαν, βεβαίως οὔτε τὸν Σόλωνα θὰ διέβλεπον ὡς

τὸν αἰσχιστον τῶν δημαγωγῶν, οὔτε εἰς ἀνάγκην θὰ περιήρχετο τὴν τῶν Ἀθηναίων πολιτείαν νὰ παραβάλλῃ πρὸς τὴν τότε κατὰσασιν τῆς Γαλλίας, ὅτε τὰ ἀνθρώπινα πάθη ἀφηνιάσαντα εἶχαν καταπατήσῃ πᾶν δικαίωμα θεοῦ καὶ ἀνθρώπων· ἐν ᾧ οἱ Ἀθηναῖοι καὶ ἐκόντες ἐξέλεξαν τὸν Σόλωνα εἰς τὸ νομοθετῆσαι καὶ ἄσμενοι οἱ πλείστοι ὑπέκυψαν εἰς τὰς διατάξεις του. Ἐνταῦθα ἐξελέγχει ἐξ ἐπιστολῆς καὶ τὸν Grote, ὅτι αὐτὸς ἐν μέρει μόνον ἥτοι διὰ τοὺς πενεστέρους ἀπαδέχθη τὴν ἀναίρεσιν τῶν χρεωτικῶν συμβολαίων· ἀλλ' ἡ τοῦ Grote γνώμη κατ' οὐσίαν δὲν διαφέρει τοῦ ὅτι δοξάζουσι περὶ σεισασχθείας καὶ οἱ ὀνομαστότατοι τῶν Γερμανῶν, οἱρι ὁ Βοίλχιος, ὁ Ἐρμανος, ὁ Βαξμούθιος, ὁ Σχοίμανος καὶ ἄλλοι.

Οὗτοι πάντες διττὴν παραδέχονται τὴν εὐεργεσίαν τῆς σεισασχθείας. Διὰ τῆς σμικρύνσεως (ὀποτιμήσεως) τῆς δραχμῆς ὠφελήθησαν ἅπαντες οἱ ὀφειλέται, ἀποτίναντες τὰ κατὰ μνᾶ ἀπαριθμούμενα χρέη διὰ δραχμῶν νέων ἐξ 400 ἰσοδυνάμων μὲ παλαιὰς 72/32/69.

Πολλοὶ τῶν πολιτῶν εἶχαν ἤδη καταστραφῇ καὶ τὸ φάρμακον τοῦτο τοῦ Σόλωνος δὲν εἶχε δυνάμιν τινὰ δι' αὐτούς· οἱ μὲν τούτων ἐμελλαν ν' ἀπολέσωσι τὰ ἔγγεια κτήματά των, ὑποτεθειμένα εἰς τὰ χρέη, οὐδ' εἶχαν ἐλπίδα τινὰ νὰ τ' ἀπολύσωσιν, οἱ δὲ δανεισθέντες ἐπὶ τοῖς σώμασιν ἢ ἐδοῦλευσαν ἐν τῇ Ἀττικῇ ἢ ἐπράθησαν ἐπὶ ξένης ἢ ἔφευγον ἢ ἐκηρύχθησαν ἄτιμοι.

Τοὺς δανειστάς λοιπὸν καὶ δεσπότας τούτων, ἀπανθρωποτέρους ὄντας τῶν ἄλλων ἔγνω καὶ νὰ ζημιώσῃ πλέον ἐκείνων ὁ Σόλων κάμνων ὅχι ὡς ἀντροπεὺς τῆς κοινωνίας ἀλλ' ὡς θεοσεβὴς καὶ φιλόανθρωπος πολίτης, ὅς τις διείδεν ὅτι ἄλλως παρεβαίνετο ὁ νόμος τῆς φύσεως, καθ' ὃν ὁ Ἕλλην ἐγεννᾶτο καὶ ἔπρεπεν ἐλεύθερος νὰ ζῇ.

Καὶ ταύτας μάλιστα τὰς πράξεις του σεμνυνόμενος ἔδει ἐν τοῖς ἰάμβοις· ἥτι δῆλα δὴ ἀπέλυσε τὰ ὑπκαίμενα κτήματα, ὅτι ἐλευθέρους τοὺς ἐκ χρεῶν δουλεύοντας κατήγαγεν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς τοὺς διὰ χρέη παραθέντας καὶ ἀποκατέστησε πάντας τούτους, ὡς καὶ τοὺς εἰς ἀτιμίαν, διὰ χρέη, καὶ φυγὴν περιπεσόντας, ἐν τῇ πατρίδι ποιήσας ἐντίμους.

Ἀνάλογον τῆς χριστιανικωτάτης πράξεως δὲν εἶνε ἡ γαλλικὴ ἀφηνίασις καὶ ἐξαγρώσις, πρὸς ἣν πρῶτος ὁ κ. Σ. παρέβαλε τὴν αἰῶνας διαμεινᾶσαν καὶ εἰς δόξαν μεγίστην τοὺς Ἀθηναίους προκ-γαγοῦσαν νομοθεσίαν τοῦ Σόλωνος.

Ἄν ἐξήταζεν ὀλίγον τὰ περαιτέρω θὰ εὑρίσκεν ὅτι καὶ ἄλλοι ἔκαμαν παραβολὰς πρὸς τὴν σευσάχθειαν, ἀλλὰ παρέβηλιν ὅμοια, οἷον τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἐκ τῶν χρεῶν ἐπ' ἰσῆς δεσμεύσεως (nexum) καὶ δουλώσεως τῶν ἐν Ῥώμῃ δημοτῶν γενομένην διὰ τοῦ Κατιλίνα νόμου ἐν ἔτει 429 ἢ 440 ἀπὸ κτίσεως Ῥώμης καὶ οὖσαν πιθανώτατα ἀπομίμημα τῆς σεισαχθείας τοῦ Σόλωνος. Τὴν πράξιν ταύτην, ἣν πρῶτος ὁ κ. Σ. ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἀπεκάλεσε παράνομον καὶ ἄδικον, ἐγκωμιάζει ὁ Λίβιος διὰ τῶν λέξεων 40 anno plebes romanae vetat aliud initium libertati tantum est, quod recti desierunt.

Ὅτι ὁ Σόλων δὲν ἔκαμεν ὀλίγην ἀποκοπὴν χρεῶν, ὡς οὐδ' ἀναδασμὸν γαιῶν τὸ μαρτυρεῖ ἡ ἀπαγόρευσις ἀμφοτέρων τούτων, ἣν ἐπέβαλε διὰ νόμου ἰδίου. (πρβλ. Δημοσθένους τὸν κατὰ Τιμοκράτους λόγον).

Τὸ μαρτυρεῖ ἔτι ἐμμέσως καὶ ὁ Πλάτων, ὅστις ἐν νομ. γ'. τοὺς τε ἀναδασμοὺς καὶ τὰς χρεῶν ἀνακοπὰς εἰς νομοθεσίας μόνον δωρικῶν πόλεων ἀποδίδει.

Ὅτι τοιαύτη δὲ ἦτον ἡ ἀρχὴ τῆς σολωνείου νομοθεσίας ἀναγνώριζομεν καὶ ἐκ δύο ἄλλων διατάξεων ἤγουν ὁ Σόλων εἰς τὸ μέλλον δὲν ἔθηκε μὲν ὄρους τοῦ τοκίζειν, ἀπηγόρευσεν ὅμως, καὶ ἐν Ῥώμῃ ἔγεινε, τὸ ἐπὶ τοῖς σώμασι τοκίζειν καὶ ἵνα μὴ συγκομιζῶσι πάλιν οἱ πλούσιοι τὰ ἔγγεια κτήματα ἔθηκεν ὅρον, ὃς ἐκώλυε κτᾶσθαι γῆν ὀπόσῃν βούλοιτό τις, ὡς λέγει ἐπικυρῶν ὁ Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς πολιτείαις ἢ τοῖς πολιτικοῖς του. (Ἐκ τῶν τοῦ Γ. Κ. Παπασιλιώτου).

ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΟΙ.

Ὁ ἄγγελος τῆς τελευταίας στιγμῆς, τὸν ὅποιον Θάνατον καλοῦμεν, εἶνε ὁ προσφιλέστερος πάντων τῶν ἀγγέλων. Ἐξελέχθη ἵνα δέχεται τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου καθ' ἣν στιγμὴν οὗτος θέλει πύσει τοῦ ζῆν, μεταφέρων αὐτὴν ἡδέως ἀπὸ τοῦ ψυχροῦ ἡμῶν κόλπου εἰς τὴν ἀγαθοεργὴν θερμότητα τοῦ παρδείσου. Ὁ ἄγγελος τῆς πρώτης στιγμῆς τοῦ ἀνθρώπου εἶνε ἀδελφὸς τοῦ ἀγγέλου τούτου. Οἱ διδυμοὶ οὗτοι ἄγγελοι ἐναποθέτουσι δύο φιλήματα ἐπὶ τῶν χειλέων τοῦ ὀνθρώπου, ὁ μὲν ἵν' ἀποξηράνη τὰ δάκρυά του ὅταν ἀρχῇται τοῦ ζῆν, ὁ δὲ ἵνα εἰσέλθῃ μειδιών εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν, ἀφοῦ κλαίων εἰσῆλθεν εἰς ταύτην.

* Ἡ ζωὴ, ὡς τὸ θαλάσσιον ὕδωρ, καθίσταται ἡδυτέρη ἀναβάνουσα εἰς τὸν οὐρανόν.

* Τὸ γινῶθι σουτὸν ὁδηγεῖ πρὸς τὴν ἀρετὴν ἄλλ' ἡ ἀρετὴ ὁδηγεῖ πρὸς τὸ γινῶθι σουτὸν.

* Δικαιοῦνται εἰς δύο τάξεις οἱ ἐραστὰι τῆς φύσεως· οἱ μὲν βλέπουσιν αὐτὴν μὲ ὀφθαλμὸν ζωγραφικοῦ κηπουροῦ, ὀνειρευομένου φανταστικῆς πόλεως καὶ θεᾶς. Ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ ἄλλοι οἵτινες, οὕτως εἰπεῖν, ἔχουσιν ὀφθαλμοὺς καθιερωμένους, διακρίνοντας ἐν τῷ παρόντι κόσμῳ τὸ σπέρμα ὠριότερου κόσμου· οὗτοι θεωροῦσι τὸν νῦν τῆς φύσεως οὐχὶ ὡς ἐκθεσιν εἰκότων καὶ ἀγαλμάτων, ἀλλ' ὡς βασιλείον πλήρες μνημάτων, ζωῆς καὶ φωτός.

(jean Richter.)

ΠΟΙΚΙΛΑ.

* Ὁ Ἀρίστιππος εἰς τὸν ἐγκαυχώμενον ὅτι ἀνέγνωσε πολλὰ προσφυστάτα ἀπεκρίθη ὅτι, ὑγίει λέγεται ὅχι ὁ πολυφάγος ἀλλ' ὁ καλῶς χορεύων τὴν τροφὴν καὶ μὴ πάσχων ἐκ δυσπεψίας.

* — Τί δυσκολώτατον; ἡρωτήθη φιλόσοφος — Τὸ γινῶθι σ' αὐτὸν, ἀπεκρίθη — Τί δ' εὐκολώτατον; — Τὸ ἄλλους συμβουλευεῖν

Ἄτερος δὲ φιλόσοφος ἔλεγεν ὅτι, ὅσα μανθάνομεν μετὰ πλείονος κόπου ταῦτα καὶ ἐπὶ μακρότερον χρόνον ἐνθυμούμεθα, καθὼς οἱ διὰ τοῦ ἰδρωτός αὐτῶν ἀποκτῆσαντες χρήματα φυλάττουσιν αὐτὰ ἐπιμελέστερον παρὰ οἱ κληρονομῆσαντες αὐτὰ παρ' ἄλλων.

* Ἰωάννης ὁ Μανθεδούλλης ἄγγλος συγγραφεὺς λέγει, ὅτι Ἰωάννης ὁ πάπας ἔστειλε δύο ἐπισκόπους εἰς Κωνσταντινούπολιν ἵνα συνδιαλεχθῶσι πρὸς τοὺς Ἕλληνας περὶ τῆς τῶν ἐκκλησιῶν ἐνώσεως καὶ τῶν τοῦ πάπα πρωτείων. Οἱ δὲ Ἕλληνες οὕτω συντόμως δι' αὐτῶν ἀπεκρίθησαν πρὸς τὸν πάπαν· «Τὴν σὴν ἄκραν ἐξουσίαν ἣν ἐπὶ τῶν σῶν ὑπνῶδων ἔχεις ἀσφαλῶς ὁμολογοῦμεν, τὴν σὴν φιλαργυρίαν χορτάσαι οὐκ ἰσχύομεν· ὁ διάβολος μετὰ σοῦ, ὅτι ὁ Κύριος μετ' ἡμῶν.»

ΑΙΝΙΓΜΑ.

Ἐκθαμβος τί μὲ κυττάξεις
Καὶ μὲ βλέπεις καὶ ἀπορεῖς;
Μὴ σὲ μέλει, μὴ τραμάζης
Θὰ γελᾷς ἂν μ' εὐρῆς.
Ἐμπροστά σου ἐγὼ κεῖμαι.
Ἐχὼν γράμματα ἐπτά
Δὲν μὲ βρίσκεις, ἀπλοῦν εἶμαι
Καὶ ἀρχίζω ἀπὸ . . . Α.

Λύσις τοῦ ἐν τῷ προηγουμένῳ φυλλαδίου αἰνίγματος. — Η ΧΡΥΣΑΛΛΙΣ.